

تاریخ معاصر ایران

میان‌سطح دوم

(نمونه سوالات حل شده)

درس اول : حکومت قاجار از آقا محمد خان تا محمد شاه

سوالات تشریحی

۱. ایل قاجار چه ویژگی هایی داشت؟

جواب: این ایل از ترکمانان بود و در زمان مغولان به ایران کوچ کرد. به هنگام تشکیل سلسله ی صفوی توسط شاه اسماعیل، در شمار ایل هایی بود که به یاری او پرداخت و بعدها در جرگه ی قزلباش ها درآمد.

۲. به چه علت قاجار در رسیدن به قدرت بعد از حکومت صفوی شکست خورد؟

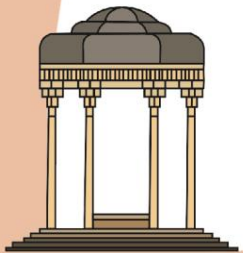
جواب: رهبر قاجار ها یعنی، محمد حسن خان، جان خود را بر سر دستیابی به قدرت از دست داد و فرزندش اقا محمد خان، به اسارت کریم خان زند درآمد.

۳. حکومت بعد از قاجار به چه خاندانی منتقل شد؟

جواب: خاندان زند.

۴. سلسله صفوی توسط چه کسی تاسیس شد؟

جواب: شاه اسماعیل

۵. نادر شاه افشار چرا با قاجاریان میانه خوبی نداشت؟

جواب: زیرا آنان مدافع حکومت قبلی یعنی حکومت صفوی بودند.

۶. با مرگ کریم خان زند چه اتفاقی افتاد؟

جواب: با مرگ کریم خان زند، آقا محمد خان از دربار او گریخت، و سرانجام با غلبه بر لطفعلی خان، آخرین فرمانروای زند، حکومت را در کشور به دست گرفت. به این ترتیب، آقا محمد خان توانست سلسله ی قاجار را در ایران بنیان نهد.

۷. پایتخت قاجار کجا بود؟

جواب: تهران که در آن زمان روستایی در حومه ری بود.

۸. سلسله قاجار چند سال بر ایران فرمان روایی کرد؟

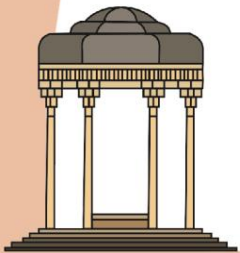
جواب: قریب به ۱۳۰ سال.

۹. قاجار چه زمانی به قدرت رسیدند؟

جواب: در زمانی که ایران درگیر رقابت های دولت های اروپایی شده بود.

۱۰. امپراتریس روسیه چه اهدافی را در گرجستان دنبال می کردند؟

جواب: کاترین کیسیر و جانشینان او می خواستند بر گرجستان که تحت حاکمیت مسیحیان بود و خان نشین های قفقاز که تحت کنترل مسلمانان بود، استیلای کامل خود را برقرار سازند. درحالی که این ها سرزمین هایی بودند که زمانی تحت حاکمیت صفویه قرار داشت و آقا محمد خان و قاجاریه مدعی آن بود.

۱۱. کدام ایالت ها در زمان زند زیر سلطه روس رفته بودند؟

جواب: ایالت شروان و گرجستان

۱۲. یکی از موفقیت‌های آقا محمدخان در سال ۱۷۴۱ شمسی چه بود؟

جواب : بازپس گیری شهر تفلیس از دست روس ها

۱۳. نتیجه ی قتل آقا محمد خان چه بود؟

جواب: بروز هرج و مرج در نیروی نظامی ایران.

۱۴. فتحعلی شاه در چه شرایطی به سلطنت رسید؟

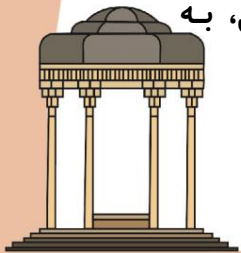
جواب: در شرایطی به سلطنت رسید که روسیه با حمله های پی درپی، ابتدا گرجستان و سپس ایالت های دیگر را مورد تاخت و تاز قرار داد، و باعث بروز دوره ی اول جنگ های ایران و روس شد.

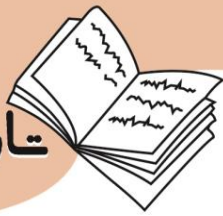
۱۵. نتیجه ی دوره اول جنگ های ایران و روس چه بود؟

جواب: «عهد نامه ی گلستان»

۱۶. در عهد نامه گلستان چه امتیازاتی به روسیه واگذار شد؟

جواب : به موجب این عهد نامه، ایران حاکمیت روسیه را بر ولایت هایی که تا آن زمان اشغال کرده بود به رسمیت شناخت. به این ترتیب ایالات داغستان و گرجستان و شهرهای باکو، دربند، شیروان، قره باغ، شگی، گنجه، موقان و قسمت بالای طالش، به روسیه واگذار شد.

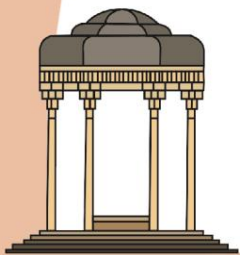

۱۷. در عهد نامه گلستان کدام بند "ظاهراً" امتیازی برای ایران به حساب می آمد؟
جواب: حق کشتی رانی در دریای خزر، از ایران سلب گردید، در برابر، روسیه نیابت سلطنت عباس میرزا را در ایران به رسمیت شناخت و رساندن او به سلطنت را تعهد کرد. این بند که ظاهراً امتیازی برای ایران به حساب می آمد، در واقع به منزله ی نادیده گرفتن استقلال کشور و به رسمیت شناختن دخالت روسیه در امور داخلی آن بود.

۱۸. عالمان دینی برای مقابله با نفوذ بیگانگان چه اقداماتی انجام دادند؟
جواب: عالمان دین برای مبارزه با نفوذ بیگانگان و مخالفت با سلطه ی استعماری از قواعد قرآنی و اسلامی مانند: «قاعده ی نفی سبیل»، «جهاد» و «فتوا» بهره بردند.

۱۹. کدام اقدامات علما مردم را در مقابله با روس ها تشویق کرد؟
جواب: عالمانی همچون آیت الله شیخ جعفر نجفی کاشف الغطاء و آیت الله سید محمد مجاهد، که مقیم عتبات عالیات بودند و ملا احمد نراقی و برخی از علمای ایران علیه روس ها فتوای جهاد دادند و بعضی از آن ها خود نیز در جبهه های جنگ شرکت کردند.

۲۰. چرا دوره اول جنگ های ایران و روس به نفع روس ها خاتمه یافت؟
جواب: به سبب ضعف و غفلت فتحعلی شاه و دربارش و خیانت انگلستان به ایران، سرانجام این دوره از جنگ ها، به نفع دولت روسیه و زیان مردم ایران خاتمه یافت.

۲۱. چه عواملی جنگ های دوم ایران و روس را به وجود آورد؟

جواب: بد رفتاری روس ها با ساکنان ولایت هایی که طبق معاهده ی گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. از سوی دیگر، معاهده ی گلستان در مورد تعیین خط های مرزی بین ایران و روسیه، مبهم بود.

همین مسئله نیز، موجب دست درازی روس ها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد. این عوامل سبب بروز جنگ های دوم ایران و روس شد.

۲۲. جنگ دوم ایران و روس با بسته شدن چه قراردادی خاتمه یافت؟

جواب: قرار داد «ترکمانچای»

۲۳. مردم به فتوای کدام علما به جنگ روس ها رفتند؟

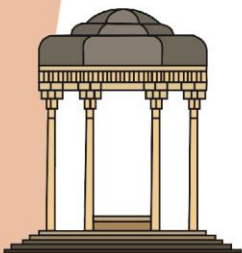
جواب: در اثر فتوای علمایی همچون آیت الله سید محمد هاشم مجاهد.

۲۴. چه عواملی باعث شکست ایران در دوره دوم جنگ های ایران و روس شد؟

جواب: خیانت دولت انگلستان و بی کفایتی دربار ایران

۲۵. ناپلئون چگونه میخواست انگلیس را شکست دهد؟

جواب: او که از حمله ی مستقیم به انگلستان ناتوان بود قصد داشت با تصرف مستعمره های انگلیس، این کشور را شکست دهد.

۲۶. در عهدنامه ترکمنچای چه امتیازاتی به روس‌ها واگذار شد؟

جواب: مطابق این معاهده، علاوه بر سرزمین‌هایی که در عهدنامه‌ی گلستان به روس‌ها واگذار شده بود، ایروان، نخجوان و بخشی از دشت مغان نیز از ایران جدا شد و به روسیه تعلق گرفت؛ ایران متعهد به پرداخت پنج میلیون تومان غرامت به روسیه شد. همچنین، برقراری حق کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی، بر ایران تحمیل گردید.

۲۷. حق کاپیتولاسیون که به روسیه داده شد به چه معنا بود؟

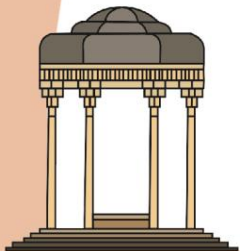
جواب: یعنی هرگاه اتباع روسی مقیم ایران مرتکب جرمی می‌شدند، دادگاه‌های ایران حق رسیدگی نداشتند، بلکه مراجع قضایی دولت روسیه می‌بایست به آن جرم رسیدگی می‌کردند.

۲۸. ناپلئون قرارداد فین کن‌اشتاین را به چه علت با ایران بست؟

جواب: ناپلئون بناپارت، امپراتور فرانسه، که از حمله‌ی مستقیم به انگلستان ناتوان بود، قصد داشت با تصرف مستعمره‌های انگلیس، این کشور را شکست دهد. مهم‌ترین مستعمره‌ی انگلیس، هندوستان بود که دسترسی به آن، از راه ایران امکان‌پذیر بود. به این منظور، ناپلئون قرار داد «فین کن‌اشتاین» را با ایران بست.

۲۹. تعهدات بین ایران و فرانسه در عهدنامه فین کن‌اشتاین چه بود؟

جواب: فرانسه متعهد شد که ایران را در جنگ با روسیه کمک کند. در مقابل، ایران برای حمله به متصرفات انگلستان در هند، با افغان‌ها و قبایل هرات و قندهار متحد شوند و به انگلستان اعلان جنگ دهد.

همچنین در صورتی که تصمیم ناپلئون بر لشکر کشی به هندوستان قرار گیرد، اجازه عبور لشکر او از ایران به فرانسه داده شود.

۳۰. دربار ایران چه زمانی به انگلستان روی آورد؟

جواب: پس از آنکه ناپلئون با تزار روس عهد نامه ی «تیلسیت» را بست، تعهدهای خود نسبت به ایران را زیر پا گذاشت و دربار ایران که از حمایت فرانسه نا امید شده بود، به انگلستان روی آورد.

۳۱. هدف انگلستان از بستن عهدنامه مجمل چه بود؟

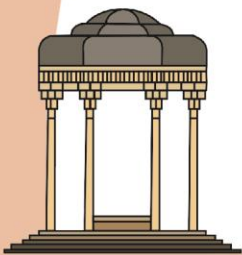
جواب: انگلستان ایران را سد محکمی در برابر تهاجم به مستعمره های خود در هندوستان می دانست و علاقه مند بود که در دربار ایران نفوذ کند.

۳۲. به موجب عهدنامه مجمل چه تعهدی بین ایران و انگلستان بسته شد؟

جواب: به موجب این توافق نامه که به عهد نامه ی «مجمل» مشهور است، انگلستان تعهد کرد که هر گاه نیروی نظامی دولت های اروپایی به ایران حمله کنند، نیروی نظامی در اختیار ایران قرار دهد و یا در عوض آن، به دولت ایران کمک مالی کند.

۳۳. عهد نامه مفصل در چه زمانی بسته شد؟

جواب: پس از پیروزی روس ها در مرحله ی اول جنگ، انگلستان معاهده ای با ایران منعقد کرد که به عهدنامه ی «مفصل» معروف شد.

۳۴. برخی از تعهد های ایران در این عهدنامه مفصل چه بود؟

جواب: خودداری از بستن قرارداد با روسیه یا هر دولت سومی که دشمن انگلیس باشد. / قبول حکمیت نماینده ی انگلیس در اختلاف های مرزی خود با روسیه / استخدام نکردن افسر و افراد نظامی برای آموزش سپاه ایران، از کشورهایی که با انگلستان روابط دوستانه ندارند.

۳۵. تعهد انگلستان در برابر تاج و تخت ایران چه بود؟

جواب: انگلستان از کمک به سرکشان و شاهزادگانی که علیه تاج و تخت پادشاه قاجار قیام کنند، خودداری کند.

۳۶. انگلستان به چه علت تعهدات خود را با ایران بهم زد؟

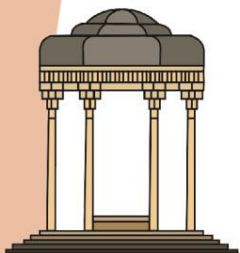
جواب: به منظور جلب دوستی دولت استعماری روسیه مستشاران خود را از ایران فرا خواند، از کمک به ایران خودداری کرد و داوری سفیر خود را پیمان صلح ایران و روسیه، به ضرر ایران بر ما تحمیل کرد.

۳۷. کارگزاران ایران در طول نزاع با کشور های استعماری چه موضعی داشتند؟

جواب: بیشتر از آنکه به قدرت و بسیج مردمی تکیه کنند، به هم پیمانی با کشور های خارجی امیدوار بودند.

۳۸. کامران میرزا چه اقداماتی را علیه دربار ایران انجام می داد؟

جواب: کامران میرزا حکمران هرات بود و با تحریک انگلیس ها علیه حکومت مرکزی ایران شورش کرده بود، و حتی گاهی به مناطق دیگر ایران دست اندازی می کرد.

۳۹. به چه علت فتحلی شاه متوجه شرق ایران و باز پس گیری هرات شد؟

جواب: برای جبران ناکامی های خویش بعد از جنگ های ایران و روس

۴۰. چرا روس ها ایران را در حمله به هرات تشویق می کردند؟

جواب: زیرا از سویی با انگلستان رقابت داشتند و به خطر افتادن مستعمره های انگلیس در هند را به مصلحت خود می دانستند و از سوی دیگر، مشغول شدن ایران در جنگ هرات را مایه ی فراموشی ایالت های از دست رفته ی شمالی، توسط دولت ایران می دانستند.

۴۱. اقدامات اولیه محمد شاه بعد از رسیدن به حکومت چه بود؟

جواب: محمد شاه پس از سرکوب مدعیان سلطنت، صدراعظم خوش نام و شایسته ی خود میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی را به قتل رساند. پس از آنکه کامران میرزا حاکم هرات دوباره نافرمانی کرد، محمد شاه اقدام به محاصره ی هرات کرد.

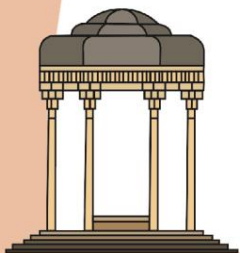
۴۲. علت قطع رابطه ایران و انگلیس در زمان محمد شاه چه بود؟

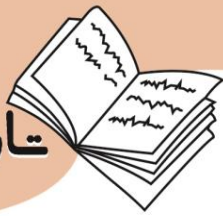
جواب: بعد از آنکه انگلستان به کمک عاملان خود تلاش کرد ایران را از حمله به هرات باز دارد، محمد شاه به تحریک ها و دخالت های آشکار سفیر انگلیس اعتراض کرد. در پی این اعتراض سفیر انگلیس با اعلام قطع روابط ایران و انگلیس از ایران خارج شد.

۴۳. پس از آن که کامران میرزا حاکم هرات دوباره نافرمانی کرد محمد شاه اقدام به

چه کاری کرد؟

جواب: اقدام به محاصره ی هرات کرد.

۴۴. مک نیل با چه تهدیدی از خاک ایران خارج شد و نتیجه آن چه شد؟

جواب: هشدار داد که در صورت خاتمه نیافتن محاصره ی هرات، جنگ بین انگلستان و ایران، آغاز خواهد شد. انگلیسی ها سرانجام جزیره ی خارک را اشغال کردند و تهدید کردند که در صورت ادامه ی محاصره ی هرات، در خاک ایران پیشروی خواهند کرد.

۴۵. محمد شاه به چه علت دست از محاصره هرات برداشت؟

جواب: محمدشاه که توان رویارویی با انگلیسی ها را در خود نمی دید و از جانب روس ها هم، حمایت عملی دریافت نکرده بود. دست از محاصره ی هرات برداشت.

۴۶. چرا دولت های استعمار گر به اختلاف ایران و عثمانی دامن می زدند؟

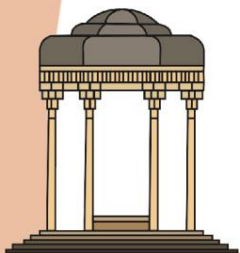
جواب: زیرا جنگ بین دو کشور را به نفع خود می دانستند.

۴۷. عهد نامه ارزنه الروم به چه منظوری بسته شد؟

جواب: در زمان حکومت محمد شاه، اختلاف های مرزی بین ایران و عثمانی افزایش یافت و درگیری های پراکنده ای بین دو کشور روی داد. سر انجام در شهر ارزنه الروم مذاکراتی بین نمایندگان ایران و عثمانی با حضور نمایندگان روسیه و انگلستان برای حل اختلاف ها انجام شد.

۴۸. نماینده ی ایران در مذاکره های بین ایران و عثمانی چه کسی بود؟

جواب: نماینده ی ایران در این مذاکره ها میرزاتقی خان فراهانی امیرنظام بود که بعدها صدراعظم ناصرالدین شاه شد و به «امیر کبیر» مشهور گردید.

۴۹. بندهای قرارداد ایران و عثمانی چه بود؟

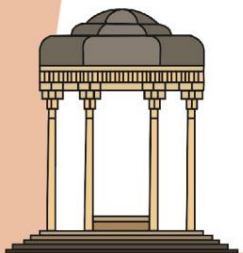
جواب: به موجب این قرارداد، ایران از ادعاهای خود درباره ی بعضی مناطق، از جمله سلیمانیه، دست برداشت در مقابل، دولت عثمانی، حاکمیت ایران بر خرمشهر و ساحل چپ اروندرود، نیز کشتی رانی در این رودخانه را، به رسمیت شناخت. علاوه بر آن، دولت عثمانی متعهد شد که از آزار و اذیت زائران ایرانی عتبات عالیات جلوگیری کند و تسهیلات لازم را برای بازرگانان کشور ما در آن سرزمین فراهم آورد.

۵۰. شکست اقتصادی، سیاسی و نظامی ایران چه نتیجه ای داشت؟

جواب: بستر برای ورود مبلغین غربی و نفوذ فرهنگی در ایران ایجاد شد.

۵۱. هدف از مذاکراتی که بین جنگ های ایران و روس انجام شد چه بود؟

جواب: سرگرم کردن ایرانیان و تامین منافع دولت های استعمارگر.

جای خالی

- ۱- در زمان آقا محمد خان تهران روستایی در حومه ری بود.
- ۲- پس از مرگ فتحعلی شاه، محمد میرزا، فرزند عباس میرزا به پادشاهی رسید.
- ۳- شهر هرات دروازه هندوستان شمرده می شد.
- ۴- ایران و عثمانی از دوره حکومت صفویه با یکدیگر اختلاف داشتند.
- ۵- علما بزرگ ترین محرک ملی در برابر بیگانگان بودند.
- ۶- مک نیل سفیر انگلیس بود.

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۱. -----زمینه ساز بیداری اسلامی در ایران شد.

الف) مبارزه عالمان دین با نفوذ بیگانگان

ب) خیانت انگلستان به ایران

پ) هجوم سیاسی - نظامی دولت های استعمارگر اروپایی

ج) فتوای علما برای جهاد

۲. کدام عهدنامه استقلال ایران را بر باد داد؟

الف) گلستان

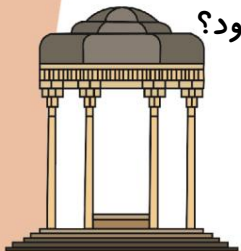
ب) مفصل

ج) ترکمنچای

د) مجمل

۳- فراهم کردن تسهیلات لازم برای بازرگانان کشور ما از بندهای کدام قرار داد بود؟

الف) ارزنه الروم ب) ترکمانچای ج) مجمل د) مفصل

بانک محتوای آموزشی SET

آسان و سریع مطالب مهم را مرور کنید و برای آزمون آماده شوید.

همین الان کلیک کن

دوره‌های آموزشی

با دوره‌های آموزشی وارد مسیر یادگیری شوید و گام به گام خود را در کل درس راحت کنید.

نمونه‌سوال‌های حل شده

با نمونه‌سوال‌های حل شده درس به درس، مثال‌های مهم را ببینید و مفاهیم را آسان درک کنید.

خلاصه نکات

با خلاصه نکات درس به درس فقط به نکات مهم بپردازید و زمان را ذخیره کنید.

ویدئو آموزشی

با ویدئوهای کوتاه درس به درس، مطالب درس را آسان و سریع یاد بگیرید.

www.youtube.com/@saminskill

www.aparat.com/set_ir_official

www.instagram.com/set.ir.shop

t.me/set_ir_levelup

[@set_ir_levelup](https://www.facebook.com/set_ir_levelup)

[@levelupset](https://www.facebook.com/levelupset)

۰۲۱۴۴۰۷۰۷۳۰

۰۹۰۲۷۱۴۳۴۰۲

اسکن کنید